

Tallene maa i endnu højere Grad tages som omtrentlige. Men denne Gæld, Vekselgæld, Rembourskredit, Blancokredit etc., kan ved Udgangen af 1907 anslaaes til 100 Mill. Kr., medens vor Beholdning af udenlandske Veksler og Tilgodehavende hos udenlandske Korrespondenter ikke var mere end 52 Millioner, saaledes at der paa den løse Kredit var en Netto-gæld til Udlandet paa ca. 48 Millioner. I 1899 forsøgte man ligeledes at foretage et Overslag over disse Forhold — for øvrigt efter min Opfattelse ikke paa saa bredt og solidt et Grundlag, som det nu er sket. Da kom man til det Resultat, at vi paa disse Poster havde et Netto-Tilgodehavende hos Udlandet fra 20—25 Millioner. Saaledes skulde Danmarks Netto-Gæld til Udlandet i 1899 kunne anslaaes til ca. 200 Mill. Kr., men i 1907 til ca. 575 Mill. Kr. Vi vide dernæst, at der i Løbet af 1908, for hvilket der af let forklarlige Grunde ingen fuldstændig Opgørelse har kunnet tilvejebringes, yderligere er anbragt danske Værdipapirer i Udlandet til et Beløb af ca. 60 Mill. Kr., og at der af Bankkomiteen er laant 20 Mill. Kr., i alt ca. 80 Mill. En Del af disse Penge er vel nok gaaet med til at dække dansk Gæld i Udlandet — hvor meget vide vi ikke —, men en meget stor Del maa sikkert betragtes som en væsentlig Forøgelse af vor Netto-Gæld til Udlandet. Efter disse Oplysninger kunne vi vist i dette Øjeblik anslaa Netto-Gælden til mellem 600 og 625 Mill. Kr. Det siger sig selv — og jeg behøver ikke nærmere at udvikle det —, at dette Tal i høj Grad maa betragtes som et Minimumstal, idet der selvfølgelig vil være langt flere Gældsposter til Udlandet, der have unddraget sig denne Undersøgelse, end der er modstaaende Fordringer.

Naturligvis er største Delen af denne mægtigt stigende Gæld til Udlandet anvendt til produktive Kapitalanlæg her i Landet, og det er det eneste, hvori man kan finde en Trøst for den stærke Stigning. For øvrigt vil jeg sige, at selve Gældens Beløb i Forhold til vor Nationalformue i og for sig ikke er saa uhyre stor. Hvad der langt mere end Gældens absolutte Beløb skræmmer mig, er den voldsomme Stigning, der viser sig i den fra Aar til Aar.

Naar man vil søge at danne sig Begreb om, hvorledes i disse 8 Aar, i hvilke den udenlandske Gæld er stegen saa stærkt, Nationalformuen er stegen, er man naturligvis i langt højere Grad paa gyngende Grund. En Opgørelse af Nationalformuen har man slet ikke kunnet driste sig til. Den blev i 1900, saa vidt jeg husker, opgjort til 7 à 7 $\frac{1}{4}$ Milliard. En saadan Opgørelse har man her ikke dristet sig til, men der er visse Tal, som kunne være nogenlunde vejledende. Statistisk Bureau antager ved en Slutning fra de opgjorte Salgspriser henholdsvis fra 1900 og 1907, at Værdien af alle Landejendomme med Besætning og Inventar i denne Periode skulde være stegen fra 2,800 til 3,500 Mill. Kr., altsaa med ca. 25 pCt. En lignende Stigning antages at have fundet Sted i Købstadejendommenes Værdi. Stigningen i Jernbanenettets Værdi er af Bureauet anslaaet til ca. 50 Mill. og Stigningen i Handelsflaadens Værdi til ca. 40 Mill. Kr.

Det er dog klart, at denne Stigning dels skyldes den almindelige Prisopgang, dels langt fra helt igennem repræsenterer produktive Kapitalanlæg. Jeg skal i saa Henseende navnlig henlede Opmærksomheden paa det uhyre overhaandtagende Villabyggeri. Det maa figurere i en Opgørelse af de faste Ejendommens Værdi, men det er absolut ikke produktive Værdier, og enhver, der har haft Lejlighed til at bemærke Udviklingen i saa Henseende i disse 7 Aar, særlig naturligvis i København, men ogsaa i forskellige andre større Byers Omegn, vil have bemærket, hvilken uhyre, eksempelløs Stigning der har været i denne Anbringelse af betydelige Kapitaler til ren Luksusanvendelse. Jeg skulde mene, at det vilde være en interessant Opgave for Statistisk Bureau at tage fat paa en Opgørelse af Villabyggeriet, saaledes at man fik at se, hvilke kolossale Værdier der er bundet deri, og hvilken Vækst der har været deri i de senere Aar. Det vilde give et vigtigt Bidrag til Forstaaelse af vor økonomiske Stilling. Ligeledes minder jeg om den meget vidtrevne Nedrivning af ældre, men i og for sig brugelige Bygninger og Opførelsen af ny Bygninger med moderne Bekvemmeligheder og af mere luksuøse Karakter. Det kan naturligvis nok siges delvis at være en produktiv